

Kvantitativ samhällsanalys med språkteknologiska metoder

Hillevi Hägglöf
hillevi.hagglof@gmail.com

TIMBRO

POLITISM

DN.

DIGITALISERINGS-
KOMMISSIONEN

VATTENFALL

FÖRSVARSMAKTEN

SvD

SIREN.NYHETSBYRÅN.

SI.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Bakgrund

Alla rapporter, utredningar, utvärderingar och analyser ska tas fram med ett genusperspektiv.

Uppdrag

Undersöka i vilken grad MSB:s publikationer genomsyras av ett genus- och jämställdhetsperspektiv genom att analysera språkbruket.

Är könsneutralt lika med jämställt?

En genus- och jämställdhetsanalys av publikationer från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Metod

Kvantitativ studie av genus i MSB:s samtliga publikationer med hjälp av språkteknologiska metoder. Baserad på dessa metoder ges varje publikation en "genuspoäng" från 0-1.

Kvalitativ studie av ett representativt urval av publikationer, baserat på poängsättningen.

Analysmodell

Nivå	Förklaring
MORFOLOGISK	Ordens struktur, former och bildning
LEXIKAL	Vokabulär
SYNTAKTISK	Satslära; relationer mellan ord
SEMANTISK	Betydelse och kontext
DISKURSIV	Tolkning

Resultat: lexikal nivå

Publikationsförfattare	hon (%)	han (%)	hen (%)
Kvinnliga författare	28	70	2
Manliga författare	23	86	1
50/50	18	82	0
<i>Samtliga författare</i>	25	73	2

Slutsats: Pronomenet *han* förekommer signifikant mycket oftare än *hon* som i sin tur förekommer signifikant mycket oftare än *hen*. Detta mönster är tydligast i publikationer skrivna av män.

Resultat: syntaktisk nivå

- Manligt könade substantiv och pronomen förekommer i subjektposition 9.11 gånger per publikation medan kvinnligt könade substantiv och pronomen förekommer i samma position 4.19 gånger per publikation.
- Manligt könade ord förekommer i subjektposition drygt dubbelt så ofta som kvinnligt könade ord. Skillnaden är statistiskt signifikant ($p < 0.001$).

Slutsats: Män gestaltas i MSB:s produktioner oftare som aktiva subjekt än kvinnor.

Resultat: semantisk nivå

JÄMSTÄLLDHET

*brandman, etnisk, förtur,
gruppnivå, manlig,
motsättning, mångfald,
positiv, samhällsrisk, sned,
social, säkerhet,
särbehandling, tradition,
trakasserier*

GENUS

*genusvetenskap, humaniora,
högskoleutbildning, institution,
jämsälldhetsarbete, mångfald,
olycksbild, riskforskning,
räddningstjänst, skolgård,
sociologi, universitet, utbildning,
vardag*

Slutsats: Samförekommande ord visar att begreppen relateras till MSB:s kärnverksamhet men att man också diskuterar genus och jämställdhet på ett generellt sätt.

Övergripande slutsatser

Medvetenhet kring genus- och jämställdhet existerar i allra högsta grad i MSB:s texter vilket syns på den semantiska nivån. Men på lägre språkliga nivåer i texten är det tydligt att det pratas mer om män än om kvinnor och att dessa har en överställd position i MSB:s publikationer och därmed också (med stor sannolikhet) i verksamheten.

Bakgrund

Det förändrade politiska landskapet i Sverige riskerar att förändra bilden av landet utomlands.

Uppdrag

Undersöka hur medierapporteringen om riksdagsvalet 2014 påverkar utländska medborgares bild av Sverige genom att utforska hur det som skrivs i redaktionell media före och efter valet uppfattas av bedömare i ett antal utvalda länder.

Bilder av Sverige.

En studie av hur valet 2014 påverkade Sverigebilden i sex olika länder.

Frågeställningar

- I Brasilien, Indien, Kina, Ryssland, Turkiet och Tyskland,
 - ① uppfattas Sverige utifrån rapporteringen i redaktionell media som en stark demokrati?
 - ② uppfattas Sverige utifrån rapporteringen i redaktionell media som ett attraktivt land att arbeta eller bo i?
 - ③ uppfattas Sverige utifrån rapporteringen i redaktionell media som ett öppet land?

Metod

Mediebevakning

Bevakning av de fem största webbmedierna i varje land som ingick i studien för att identifiera artiklar som rapporterar om det svenska valet.

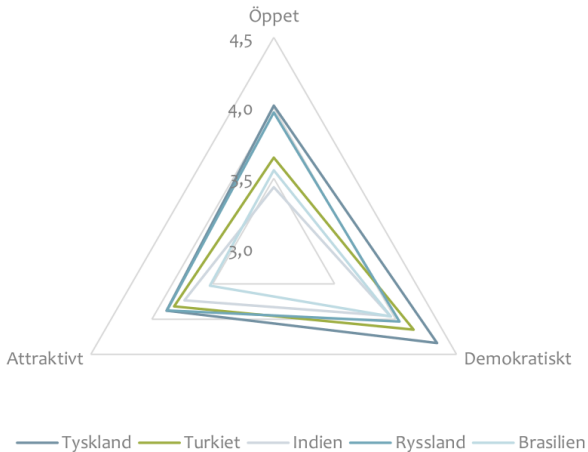
Crowdsourcing

Metod för att lösa uppgifter som bygger på mänsklig intelligens och omvärldskunskaper. Uppdragsgivare konstruerar korta och välavgränsade uppgifter med tillhörande instruktioner som distribueras till och genomförs av respondenter i de olika länderna.

Uppgift

Läs en artikel och besvara några frågor om din attityd till Sverige i relation till artikeln.

Resultat

Geografisk påverkan

Det finns stora statistiska signifikanta skillnader i medelvärden mellan de olika länder. Geografisk närhet till Sverige ger höga medelvärden medan ökande avstånd ger sjunkande värden.

Politisk påverkan

Valrörelsen påverkar bilden av Sverige i utlandet marginellt. I de få fall som inhemska medier har rapporterat om "ökad extremism" finns de största skillnaderna.

Slutsatser

Bilden av Sverige i utlandet är svårföränderlig och valrörelsen 2014 innebar sannolikt mycket små förändringar. Uppmärksamheten kring valet är också starkt avgränsad i tid till dagarna runt valdagen vilket troligtvis innebär att rapporteringen om själva valutgången inte ger långsiktiga effekter. Den främsta faktorn för Sverigebilden i utlandet är geografiska avstånd där geografisk närhet innebär att man har en positiv bild av Sverige.